

Jak sporządzić poprawną informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym?

1. Stosuj aktualny wzór – załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.

CZĘŚĆ OGÓLNA

2. Podaj wszystkie dane zawarte w **pkt A.**: „DANE IDENTYFIKACYJNE”

Jeżeli siedziba pracodawcy jest inna niż lokalizacja miejsc pracy to podaj: dane adresowe obiektu, w którym są miejsca pracy.

W przypadku więcej niż jednej lokalizacji informację opracuj dla każdej lokalizacji.

3. W **pkt B.**: “SUBSTANCJE CHEMICZNE, ICH MIESZANINY ORAZ CZYNNIKI O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM, MUTAGENNYM LUB REPROTOKSYCZNYM STOSOWANE LUB UWALNIANE NA STANOWISKACH PRACY LUB PROCESY TECHNOLOGICZNE O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM” - **należy**:

- wypełnić **pkt B. I.**: “Substancje chemiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym”, w tym:
  - **podać informację nad tabelką,**
  - **pamiętać, że w tabeli „ogółem” dotyczy wyłącznie kobiet (!)**,
  - dla każdej wymienianej substancji podać liczbę mężczyzn, kobiet ogółem, w tym - w wieku do 45 lat,
  - wymienić wyłącznie substancje: - rakotwórcze (Carc. 1A, Carc. 1B)
- mutagenne (Muta. 1A, Muta. 1B) lub
- reprotoksyczne (Repr. 1A, Repr. 1B)

B.1. Substancje chemiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

Liczba osób ogółem zatrudnionych przy pracach z co najmniej jedną spośród substancji chemicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym wykazanych w poniższej tabeli: mężczyźni: ..... kobiet: ..... w tym kobiet w wieku do 45 lat¹⁾ .....

Objaśnienia:
1) Należy podać liczbę zatrudnionych przy pracach z co najmniej jedną substancją chemiczną o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym bez względu na stopień zagrożenia tych substancji na stanowisku pracy.

Lp.	Nazwa substancji chemicznej występującej w postaci szkodliwej, jako zanieczyszczenie lub składnik innej substancji lub jako składnik mieszaniny ²⁾	Numer identyfikacyjny substancji ³⁾	Liczba osób zatrudnionych przy pracach w stężeniach do 0,1 wartości NDS (włącznie)		Liczba osób zatrudnionych przy pracach w stężeniach powyżej 0,1 wartości NDS lub liczba osób zatrudnionych – w przypadku gdy pomiary stężeń nie były przeprowadzone (w tym w przypadku braku ustalonej wartości NDS)			
			mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
2	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

Objaśnienia do tabeli:
1) W przypadku substancji zmieszanonych lub wieloskładnikowych zmieszanonych w wybranej zharmonizowanej klasyfikacji i oznaczeniu w porządku: Parlament Europejski i Rada (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznaczania i pakowania substancji i mieszanin, zmniejszenia i ujednolicenia dystrybucji 65/444/EWG i 1999/45/WE oraz zmniejszenia rozporządzenia WE nr 1907/2006 (Dz. Urz. L 353 z 31.12.2008, str. 1 z późn. zm.).

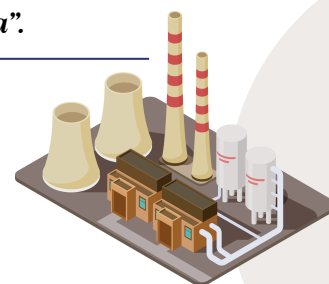
W sprawozdaniu **NIE WYKAZUJEMY** substancji chemicznych sklasyfikowanych jako Carc. 2, Muta. 2 i Repr. 2.

WAŻNE!

- ➔ Osoby narażone na kwarc, krzemionkę krystaliczną należy zgłaszać jako osoby narażone na proces technologiczny:
“Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy”.
- ➔ Osoby narażone na pył drewna należy zgłaszać jako osoby narażone na proces technologiczny:
“Prace związane z narażeniem na pył drewna”.
- ➔ Osoby narażone na: WWA, formaldehyd, tlenek węgla pochodzące ze spalania paliwa w silnikach Diesla należy zgłaszać jako osoby narażone na proces technologiczny:
“Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla”.

NIE WYMIENIAMY:

- pyłów drewna,
- krzemionki krystalicznej, kwarcu,
- spalin silników Diesla, WWA (bez podania nazw poszczególnych WWA),
- olei przepracowanych.

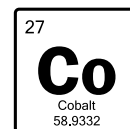
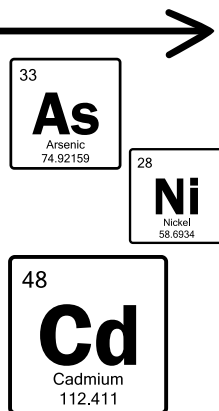

Jak sporządzić poprawną informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym?

NIE PODAJEMY SUBSTANCJI:

- Kadmu [7440-43-9] i jego związków nieorganicznych – w przeliczeniu na Cd,
- Kobaltu [7440-48-4] i jego związków nieorganicznych – w przeliczeniu na Co,
- Niklu metalicznego [7440-02-0] i jego związków – w przeliczeniu na Ni – frakcja wdychalna, frakcja respirabilna.
- Związków chromu (VI) – w przeliczeniu na Cr (VI),
- Arsenu [7440-38-2] i jego związków nieorganicznych – w przeliczeniu na As,
- Ołowiu [7439-92-1] i jego związków nieorganicznych, z wyjątkiem arsenianu (V) ołowiu (II) oraz chromianu (VI) ołowiu (II) – w przeliczeniu na Pb (frakcja wdychalna).

W przypadku niklu, kadmu, kobaltu, arsenu, ołowiu **należy wymienić konkretne związki tych pierwiastków** stosowane na stanowisku pracy lub uwalniające się do środowiska pracy.

- ➔ Liczba mężczyzn wykazana nad tabelką musi być równa lub mniejsza od sumy mężczyzn wykazanych w tabeli (jako sumy liczb kolumn 4 i 7 dla wszystkich substancji). Liczba mężczyzn wykazana w części B.I. nad tabelą musi być równa lub większa od największej liczby mężczyzn wykazanych dla jednej substancji (jako sumy liczb kolumn 4 i 7 dla wszystkich substancji).
- ➔ **Analogicznie w przypadku kobiet i kobiet do 45 lat.**

4. W pkt B. II.: „Promieniowanie jonizujące”- pamiętaj:

- podane liczby osób zatrudnionych przy pracach z promieniowaniem jonizującym wykazane nad tabelą muszą być zgodne z ogólną liczbą osób wykazanych w powyższej tabeli oraz być zgodne z ogólną liczbą osób wykazanych w pkt A. CZĘŚCI SZCZEGÓŁOWEJ - dane charakteryzujące stanowisko pracy, dla którego wskazano i wymieniono promieniowanie jonizujące jako czynnik fizyczny występujący na stanowisku pracy.
- **Wypełnij pkt C. „CHARAKTERYSTYKA NARAŻENIA NA PROMIENIOWANIE JONIZUJĄCE”**

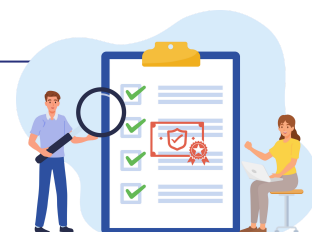
5. W pkt B. III.: „Procesy technologiczne związane z uwalnianiem substancji i mieszanin o działaniu rakotwórczym lub mutagennym”:

- wpisz wyłącznie procesy technologiczne **literalnie** w brzmieniu podanym w złączniku nr 1 do rozporządzenia - **nie nazywamy dowolnie procesu (!)**,
- **podaj informacje nad tabelką,**
- pamiętaj, że **w tabeli „ogółem” dotyczy wyłącznie kobiet,**
- dla każdego procesu technologicznego podaj liczbę kobiet ogółem, w tym w wieku do 45 lat, oraz liczbę mężczyzn.

- ➔ Liczba mężczyzn wykazana nad tabelką musi być równa lub mniejsza od sumy mężczyzn wykazanych w tabeli (jako sumy liczb kolumn 4 i 7 dla wszystkich substancji). Liczba mężczyzn wykazana w części B.I. nad tabelą musi być równa lub większa od największej liczby mężczyzn wykazanych dla jednej substancji (jako sumy liczb kolumn 4 i 7 dla wszystkich substancji).
- ➔ **Analogicznie w przypadku kobiet i kobiet do 45 lat.**

- 6. **Uzasadnij** konieczność stosowania substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym - **pkt B. IV.**

- o b o w i ą z k o w o -

Jak sporządzić poprawną informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym?

7. Wymień stanowiska pracy – pkt C.: „INFORMACJE O STANOWISKACH PRACY”

- obowiązkowo -

8. Odpowiedz na wszystkie pytania – pkt D.: „ŚRODKI PROFILAKTYCZNE”

- obowiązkowo -

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

9. Wypełnij część szczegółową (pkt A.)

- podaj wszystkie dane charakteryzujące stanowisko pracy
  - wymień substancje, czynniki, lub substancje zidentyfikowane przy procesach
- w tym miejscu należy podać np.: pył drewna, krzemionki, promieniowanie jonizujące -

Dla każdej substancji wypełnij pkt B. „Charakterystyka narażenia na substancje chemiczne lub ich mieszaniny o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym” - nie zapomnij o:

- wpisaniu informacji o narażeniu (**wpisujemy zawsze**)
- wpisaniu metody analitycznej:
  - nie wpisujemy: dozymetria indywidualna
  - nie wpisujemy: norm poborowych: PN-Z-04008-7: 2002 lub PN-Z-04008-7: 2002/Az1:2004
- wpisaniu wyników pomiarów (najniższe i najwyższe z ostatnich pomiarów),

NIE WPISUJEMY KROTNOŚCI NDS

W PRZYPADKU WYNIKÓW PONIŻEJ OZNACZALNOŚCI - WPISUJEMY OZNACZALNOŚĆ.

10. W przypadku promieniowania jonizującego (pkt C.): „Charakterystyka narażenia na promieniowanie jonizujące” - nie zapomnij o:

- wpisaniu informacji o liczbie osób zaliczonych do kategorii A lub B*,
*Wyjaśnienie, co oznaczają osoby zaliczone do kategorii A i B znajduje się w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 29. 11. 2000 r. Prawo atomowe (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1512 ze zm.)
- podaniu średniej rocznej dawki efektywnej [mSv] i maksymalnej rocznej dawki efektywnej [mSv] dla osób zaliczonych do kategorii A.

- PAMIĘTAJ, ŻE LICZBA OGÓŁEM DOTYCZY SUMY MĘŻCZYŹN I KOBIET -

11. Dla każdego procesu technologicznego wypełnij pkt D. „Charakterystyka narażenia na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym” - nie zapomnij o:

- wpisaniu nazwy procesu technologicznego zgodnie z wykazem procesów podanym w złączniku nr 1 do rozporządzenia (**wpisujemy zawsze**)
- wpisaniu informacji o narażeniu (**wpisujemy zawsze**)
- nazwie substancji oznaczanej na stanowisku pracy
- wpisaniu metody analitycznej:
  - nie wpisujemy: dozymetria indywidualna
  - nie wpisujemy: norm poborowych: PN-Z-04008-7: 2002 lub PN-Z-04008-7: 2002/Az1:2004

12. Część szczegółową powtarzamy dla kolejnego stanowiska pracy.

Jak sporządzić poprawną informację o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym?

Reasumując układ jest następujący:

➔ W przypadku substancji:

wypełniamy pkt A. ➔ następnie pkt B. ➔ tyle razy ile jest substancji wykazanych w pkt A. na tym stanowisku pracy ➔ następnie ponawiamy wypełnienie pkt A., ➔ i przechodzimy do pkt B. tyle razy ➔ ile jest substancji wykazanych w pkt A.
Cykl ten ponawiamy do wyczerpania stanowisk pracy.

➔ W przypadku promieniowania:

wypełniamy pkt A., ➔ następnie pkt C.
Ponawiamy wypełnienie pkt A., ➔ i przechodzimy do pkt C.
Cykl ten ponawiamy do wyczerpania stanowisk pracy w narażeniu na promieniowanie jonizujące.

➔ W przypadku procesu technologicznego:

wypełnimy pkt A. ➔ następnie pkt D. tyle razy ➔ ile jest procesów technologicznych wykazanych w pkt A. na tym stanowisku pracy (spośród procesów wymienionych w sekcji B. III. części ogólnej).
Cykl ten ponawiamy do wyczerpania stanowisk pracy w narażeniu na proces technologiczny.

Pamiętaj! Sprawdź czy liczba osób wykazanych w CZĘŚCI OGÓLNEJ dla każdej z wykazanych substancji, czynników lub każdego procesu technologicznego jest zgodna z liczbą osób wykazanych w CZĘŚCI SZCZEGÓŁOWEJ na poszczególnych stanowiskach pracy, którym przypisano określone substancje chemiczne, czynniki lub procesy technologiczne.

W przypadku błędów popraw sprawozdanie!

BRAK POMIARÓW NIE ZWALNIA Z OBOWIĄZKU PRZESŁANIA INFORMACJI O CZYNNIKACH RAKOTWÓRCZYCH, JEŻELI W ZAKŁADZIE PRACY WYSTĘPUJĄ SUBSTANCJE, CZYNNIKI LUB PROCESY TECHNOLOGICZNE

Pamiętaj

Błędy w sprawozdaniu uniemożliwiają wpisanie danych do Centralnego Rejestru Czynniki Rakotwórczych!

Po wypełnieniu informacji sprawdź zgodność danych, a w przypadku błędów popraw sprawozdanie zanim wyślesz je do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu oraz Okręgowego Inspektoratu Pracy we Wrocławiu

Powyższy obowiązek istnieje również niezależnie od wyników pomiarów!

Czy każdy dodatni wynik pomiaru krystalicznej krzemionki należy interpretować jako występowanie w zakładzie pracy procesu technologicznego, w którym emitowana jest frakcja respirabilna krystalicznej krzemionki?

Aby zaklasyfikować krystaliczną krzemionkę jako substancję rakotwórczą pochodzącą z procesu technologicznego stosowanego w zakładzie pracy źródłem krzemionki musi być stosowany surowiec, obrabiany materiał lub narzędzie pracy (np. tarcza szlifierska zawierająca kwarc), a zatem jako prace i procesy technologiczne z narażeniem na krystaliczną krzemionkę zakwalifikujemy tylko takie, przy których frakcja respirabilna krzemionki krystalicznej generowana jest wyłącznie w procesie pracy a nie występuje naturalnie w środowisku.

- Przydatne informacje:
<https://www.nepsi.eu/pl/przewodnik-dobrych-praktyk>